

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-75

23.1.2025

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Krav om erstatning som følge av asbeststøv på innbo – dokumentert dekningsmessig skade?

Sikrede kjøpte en hytte i februar 2023. Etter overtakelsen ble det avdekket en rekke feil og mangler ved hytten. I forbindelse med utbedring av manglene, ble konstruksjonen åpnet og en del isolasjon ble fjernet. I den forbindelse oppdaget sikrede at det lå asbestholdige takplater i krypkjelleren under hytten. Sikrede mente at det i forbindelse med rivearbeidet hadde virvlet opp asbeststøv fra krypkjelleren og inn i hytten. Han krevde erstatning under innboforsikringen for skade på bl.a. klær, sko og vesker som lå inne i hytten under oppussingsarbeidet. Foretaket avviste ansvar med begrunnelse i at skaden oppstod før tegning og anførte at de asbestholdige platene lå i krypkjelleren lenge før sikrede overtok hytten. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert at det hadde oppstått skader på innboet som følge av asbest.

Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes krav om erstatning under innboforsikringen etter oppdaget asbest under hytte.

Sikrede kjøpte en hytte i februar 2023. Han tegnet samtidig en innboforsikring hos Gjensidige (heretter foretaket). Avtalen trådte i kraft den 11.3.23 og hadde bl.a. følgende vilkår:

Dekkes

Plutselig og uforutsett skade ved:

- Brannskade (...)
- Vannskader (...)
- (...)
- Andre plutselige og uforutsette skader

Etter overtakelsen ble det avdekket en rekke feil og mangler ved hytten. I forbindelse med utbedring av manglene, ble konstruksjonen åpnet og en del isolasjon ble fjernet. I den forbindelse oppdaget sikrede at det lå noen gamle knuste takplater i krypkjelleren under hytten. Disse platene inneholdt asbest. Forholdet ble meldt til foretaket den 10.6.24. Av skademeldingen fremgikk følgende:

I forbindelse med flere skadesaker er konstruksjonen åpnet| det er oppdaget asbest i krypkjeller og dette støvet må ha kommet inn i isolasjon pga skadedyr| dette asbeststøvet sannsynlig ødelagt hyttens innbo. Noe innbo er også vannskadet.

I brev til foretaket av 13.6.24 opplyste sikrede om følgende:

Disse asbestplatene stammer fra den opprinnelige hytten, hvor takplater av eternitt er blitt kastet ned i grunnen. Siden har selger påbygget hytten, og bygget tilbygg/påbygg oppå asbestholdige plater. Asbesten er delvis negravd og stedvis vanskelig å få øye på.

Videre fremla sikrede en rapport fra byggmester A, hvor det bl.a. fremgikk følgende:

Asbestholdige plater er merket med røde piler. Dette er gammelt taktekkingsmateriale som er fylt ned i grunnen.

Asbeststøv kan være svært helseskadelig, og slike plater skal leveres til godkjent mottak.

Videre fremla sikrede en rapport fra et firma/laboratorium som tilbydde kartlegging av asbest. Det fremgikk av rapporten at det var påvist krysotilasbest i fiber/materiale som ble sendt til analyse i oktober 2023. Det fremgikk at materialet stammet fra den aktuelle adressen, men ikke hvor i hytten det var hentet fra.

Sikrede krevde erstatning for skadet innbo og fremla en liste over bl.a. verktøy, klær, sko og vesker som han mente hadde blitt rammet av asbeststøv.

I brev til foretaket av 13.6.24 skrev sikrede følgende:

Fremdeles er inventar flyttet rundt på inni rommet. Det er hull i kommode der asbest støv kan ha kommet inn.

(...)

Fjerning av isolasjonen må ha virvlet opp asbeststøv fra etasjeskillet.

(...)

Store deler av inventar er lagret i stuen, tilknyttet til "gang 3" hvor det nå sannsynlig er virvlet opp mye asbest støv i hele hytten.

Verktøy, sko, og innbo kan være kontaminert med asbeststøv grunnet dette.

Sikrede fremla også en rekke bilder som viste at det var en del inventar og klær inne i hytten under utbedringsarbeidet knyttet til manglene som ble påvist etter overtakelsen.

Foretaket avsto erstatningskravet den 15.6.24 med begrunnelse i at skaden ikke hadde oppstått i forsikringstiden:

saken er vurdert av fagavdeling. Dette er gjort av tidligere eier og asbestplatene lå i kryp- kjeller før vi overtok ansvaret for forsikringen/risiko. Dette kravet må gå mot tidligere eier eller eventuelt boligselgerforsikringen.

Sikrede var uenig i avslaget og svarte følgende den 17.6.24:

Dette stemmer ikke, for selv om platene lå der er det slik at det blir en forsikringsskade når asbeststøvet blir forstyrret.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 17.6.24.

Sikrede anfører at foretaket er ansvarlig for å dekke skade på hans innbo i form av asbeststøv. Skaden har oppstått i forsikringstiden ved at asbeststøv har kommet inn i hytten i forbindelse med rivningsarbeid etter at forsikringen ble tegnet. Skaden er ikke asbestplater som ligger i grunnen, men støvet som har kommet inn i hytten.

Forsikringsforetaket anfører at skaden ikke har inntruffet i forsikringstiden. I denne saken er det fremlagt dokumentasjon på at asbestplatene var i krypkjelleren før foretaket overtok risikoen. Foretaket har derfor vurdert det slik at skadetilfellet har oppstått før forsikringen ble tegnet. Iht. fal. § 3-1 begynner foretakets ansvar å løpe når forsikringstakeren eller foretaket har godtatt de vilkår som den annen part har stilt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skader på innbo som følge av asbeststøv.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Det følger av sikker praksis at det er forsikringstaker som har bevisbyrden for at det har oppstått en dekningsmessig skade. Dette betyr at det er du, som forsikringstaker, som må bevise eller sannsynliggjøre at det har oppstått en skade og at skaden skyldes en årsak som er omfattet av forsikringsvilkårene, jfr. blant annet Høyesteretts avgjørelse inntatt i Rt. 2002 s. 1517. Finansklagenemnda Skade har også lagt dette til grunn i mange avgjørelser, se eksempelvis 2024-928 og 2024-872.

I din sak er det enighet om at knuste takplater av eternitt har blitt lagt i krypkjelleren under hytten før du overtok eiendommen og dermed før forsikringen ble tegnet. I forbindelse med utbedring av en rekke ikke-dekningsmessige skader har du bl.a. fått åpnet gulvet og fjernet isolasjon. Du mener at asbeststøv i den forbindelse har funnet veien inn i hytten og rammet klær og inventar, og du krever at foretaket skal dekke tap og evt. rens av gjenstander som kan reddes.

I ditt tilfelle ses det imidlertid ikke tilstrekkelig dokumentert at asbeststøv har kommet inn hytten og forårsaket skade på klær og annet innbo. Du skriver at asbeststøv "sannsynlig er virvlet opp" i hele hytten. Videre skriver du at "verktøy, sko, og innbo kan være kontaminert med asbeststøv grunnet dette".

Du har ikke fremlagt en fagkyndig uttalelse/rapport hvor det fastslås at asbeststøv faktisk har kommet inn bygningen og lagt seg på klær og innbo. Det eneste som fremgår av fremlagt tilstandsrapport, er at det ligger asbestholdige plater i krypkjelleren og grunnen under hytten. Videre fremgår det at asbeststøv kan være svært helseskadelig, og at "slike plater skal leveres til godkjent mottak". Det siktes her til selve eternittplatene under hytten, og ikke til støv innvendig i hytten. Analysen som du har fremlagt, sier heller ingenting om asbest innvendig i hytten; det fremgår ikke av rapporten hvor fibre som er analysert stammer fra.

På denne bakgrunnen ses det ikke tilstrekkelig dokumentert at det har oppstått en dekningsmessig skade som følge av asbeststøv på innbo/løsøre og det er ikke grunnlag for å ta opp saken med foretaket på nåværende tidspunkt.

For å evt. få dekket skade på klær og innbo som følge av asbest, må du fremlegge dokumentasjon på at tingene faktisk er rammet av asbest, og på en slik måte at tingene må anses som skadet/tapt, evt. at det kreves spesielle tiltak (spesialrens, etc.) for å rense/fjerne asbeststøvet.

Basert på bildene som vi har fått oversendt, ser det ut til å være mye støv/partikler inne i hytten etter omfattende rivearbeider. Eventuelle tiltak for å fjerne asbest innvendig må gå utover kostandene ved å fjerne annet støv/partikler som uansett har oppstått i forbindelse med riving.

Slik saken er opplyst på nåværende tidspunkt ses det ikke tilstrekkelig dokumentert at det har oppstått skade på innbo som følge av asbest.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).